

HYVIS - hyvän elämän indeksi

WEBINAARI 7.4.2021

Ohjelma

OHJELMA

- 8.30 Tervetuloa: HYVIS-hankkeen ja tämän webinaarin tavoitteiden ja somekampanjan lyhyt esittely – **Marjo Alaviitala** ja **Iina Tunkkari**, MDI
- 8.40 Miltä näyttää hyvinvointi hyvinvointikertomuksissa? SOWELLUS-hankkeen analyysin pohjalta – **Ville Nieminen**, Kuntaliitto
- 9.00 Hyvän elämän edellytyksiä mittaamassa – **Henrika Ruokonen**, MDI
- 9.20 Kuntien hyvinvointijohtaminen – Ryhmäkeskustelu
- 9.45 Yhteenvedo HYVIS-hankkeen näkökulmasta & mitä seuraavaksi? **Kaisa Lähteenmäki-Smith**, MDI
- 10.00 Tilaisuus päättyy

Käytännöt

- Participants-listalta löydät oman nimesi. Kun viet hiiren nimesi päälle, tulee näkyviin sininen More-nappi, josta voit muokata nimimerkkiäsi.
- Vasemmasta alakulmasta hallinnoidaan kameraa ja mikkiä. Pidäthän mikrofonin suljettuna, kun puheenvuoro ei ole itsellä.
- Reactions-napeista voit antaa esimerkiksi aplodit.

- Webinaarin ja pienryhmäkeskustelun aikana voit välittää näkemyksiäsi myös screen.io-alustalle osoitteessa:

<https://mdi.screen.io/hyvis/>

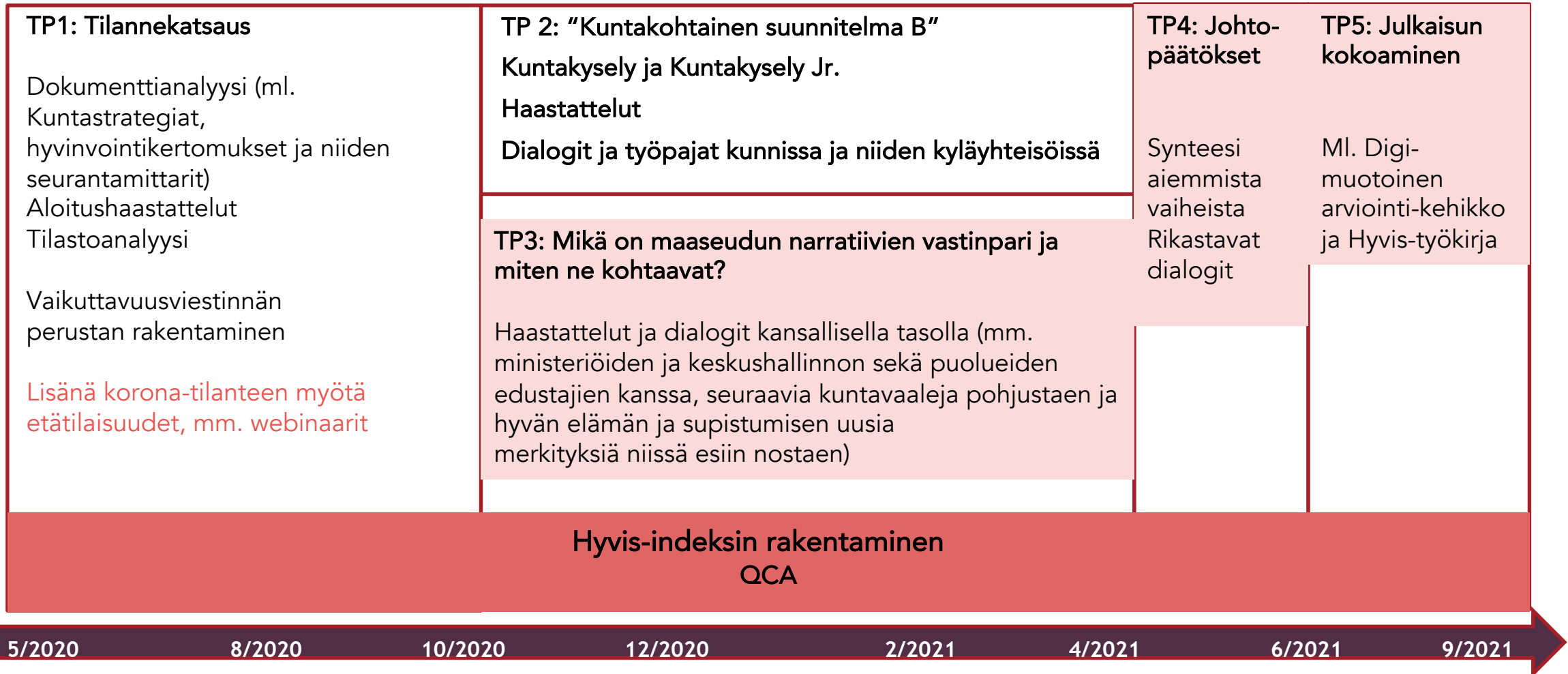
HYVIS

Tavoitteet

- Nostaa huomion keskipisteeseen siirtyminen kestäväään yhteiskuntaan ja toimijuus: miten muutos toteutetaan niin, että samalla edistetään asukkaiden hyvinvointia sekä yhteisöjen ja yritysten toimintaedellytyksiä?
- Monipuolistaa keskustelua supistumisesta ja erityisesti mittareista liittyen supistuvien alueiden tulevaisuuteen
- Tarjota välineitä vaikuttavalle vuoropuhelulle (mm. arviointikehikko)

Työpaketit ja aikataulu

Vaiheet TP 3 ja 4 ovat kevään ja kesän 2021 työohjelmassa, indeksi täydentyy samoin kevään 2021 aikana, kolmelle kunnalle, jotka eivät ole vielä järjestäneet ryhmähaastattelua ja HYVIS-dialogia on tarjottu tähän mahdollisuus maaliskuun 2021 loppuun mennessä)

Hyvän elämän indeksi – somekampanjan mittaaminen

Somekampanjan kuvat hyvästä elämästä kumppanikunnissa

Somekampanjan tavoitavuus

Kanava	Tavoitavuus yhteensä	Kaikki yhteensä
Facebook	9786	27 795
Instagram	1579	
LinkedIn	2805	
Twitter	13 625	

	Jämsä (4.2.)	Kajaani (11.2.)	Kemiönsaari (18.2.)	Keuruu (25.2.)	Mäntsälä (4.3.)	Kotka (11.3.)	Kristiinan- kaupunki (18.3.)	Kuopio (25.3.)	Lapinjärvi (1.4.)
Facebook	160	120	134	86	133	4025	934	3860	334
Instagram	170	211	194	161	172	142	227	161	141
LinkedIn	547	430	290	296	276	331	168	329	138
Twitter	1871	875	2482	2048	1172	1264	1255	1716	942
Yhteensä	2748	1636	3100	2591	1753	5762	2584	6066	1555

*Tavoitavuus kertoo kampanjan tavoittaneiden käyttäjien / tavoitettujen päätelaitteiden lukumäärän.

Miltä näyttää hyvinvointi hyvinvointikertomuksissa? SOWELLUS- hankkeen analyysin pohjalta

Ville Nieminen, Kuntaliitto

Hyvää elämää ja sen edellytyksiä mittaamassa

Henrika Ruukonen, MDI

Teoriassa...

- Hyvinvoinnin ja hyvän elämän mittaaminen on monimutkaista – ei yleisesti hyväksyttyä määritelmää siitä, mitä niillä tarkoitetaan.
- Moniulotteinen käsite, jota ei voi mitata yhdellä mittarilla
- Mittarit
 - Objektiiviset Subjektiiviset
 - Myönteiset Kielteiset
 - Yksilö Yhteisö/ alueet

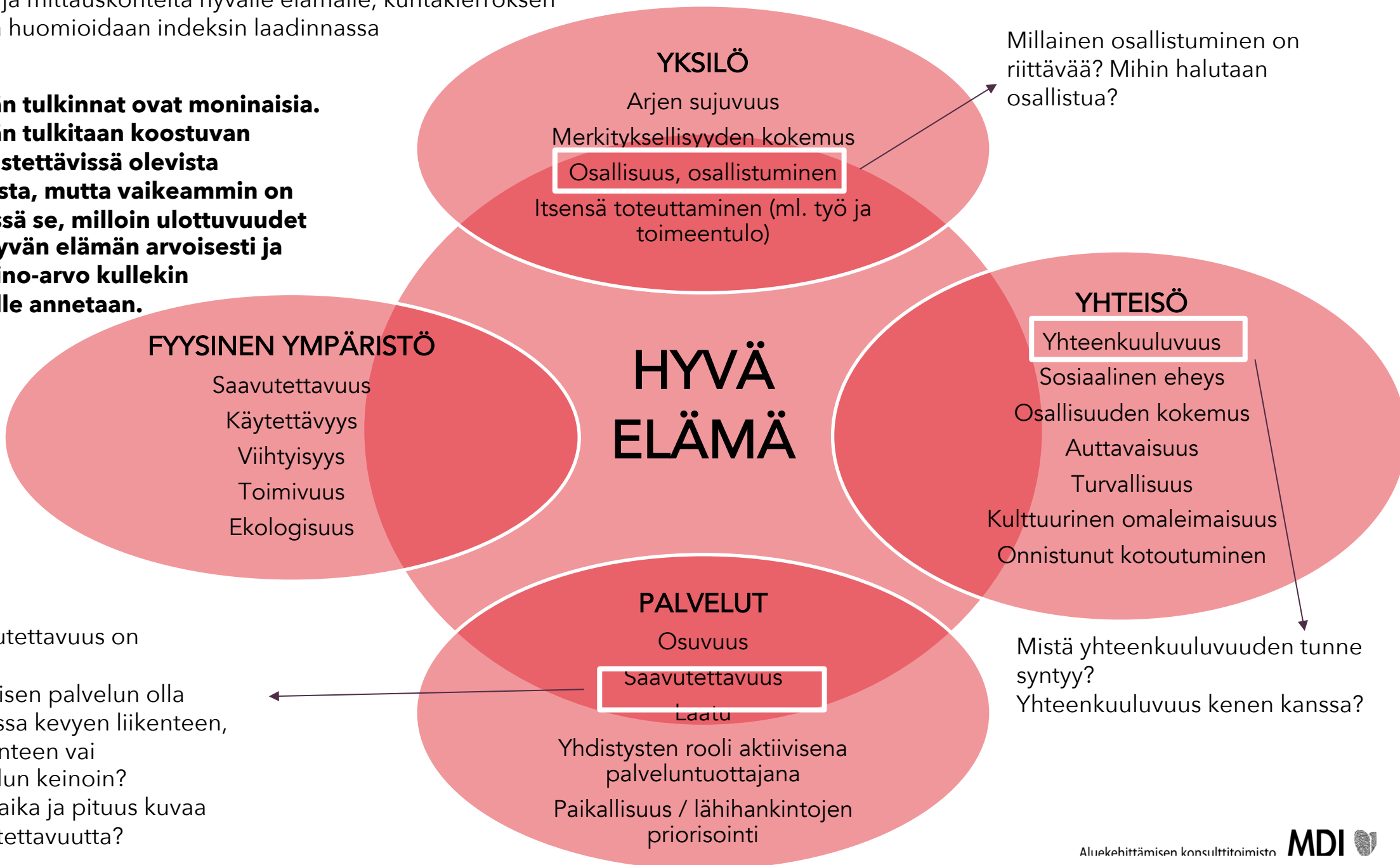
Hyvinvointitutkimusta kritisoidaan usein siitä, että sen soveltamat mittarit kuvaavat tosiasiallisesti hyvinvoinnin kääntöpuolta. Ulkopuolisen tutkijan on kuitenkin helpompi arvioida, mikä on ihmiselle vahingollista kuin mikä lisää hyvinvointia tai kokemusta hyvästä elämästä.

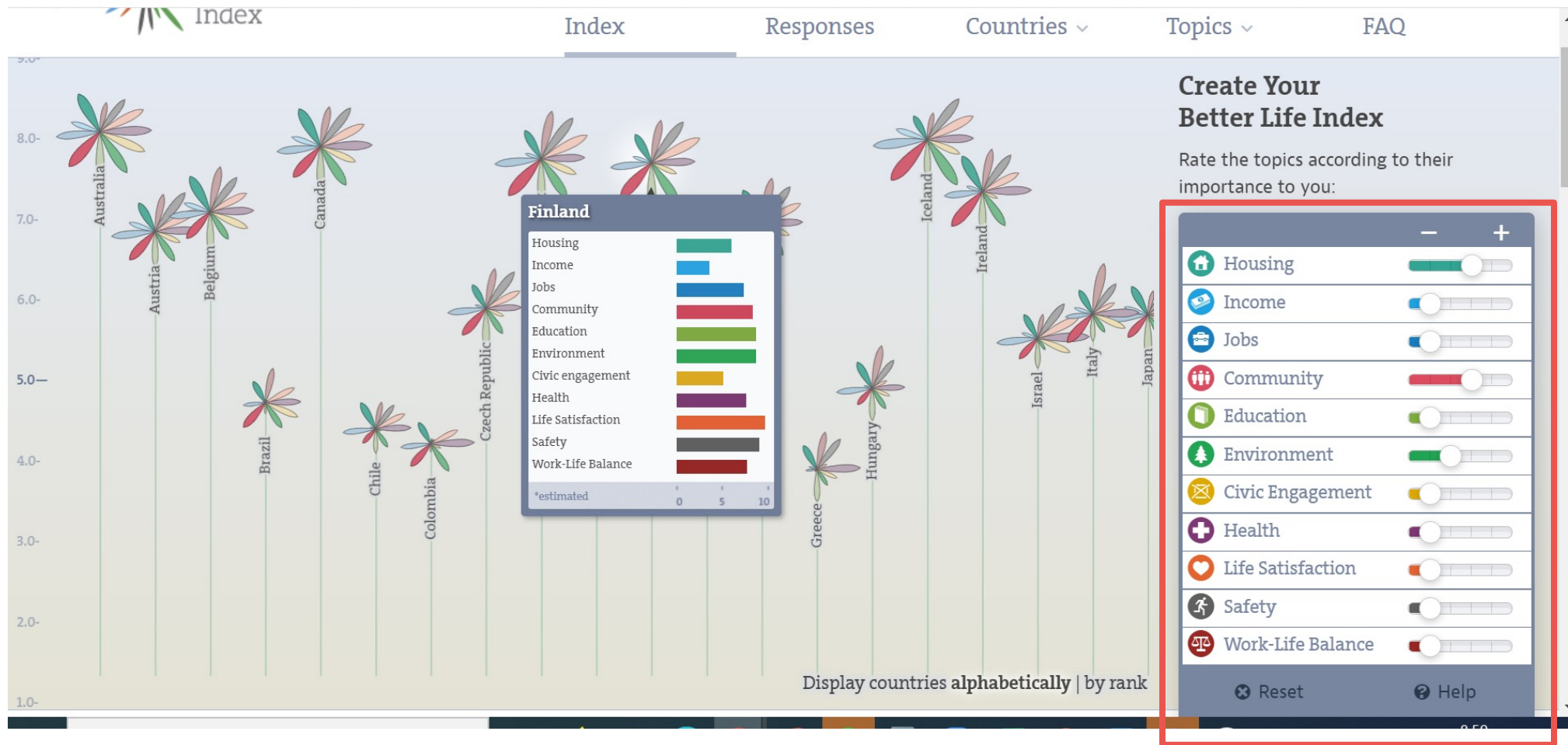
Käytännössä...

- "Hyvän elämän" mittaroinnin eteen on nähtävä vaivaa
 - Monipuoliset aineistot: tilastot, rekisterit, kyselyt, haastattelut
 - Monipuolisen ilmiön kuvaamiseen mittaritiedoin tarvitaan yhdistelmiä useista eri indikaattoreista, joiden kokoaminen eri tietolähteistä, yhdistäminen, esittäminen ja päivittäminen vaatii resursseja.
 - Hyvän elämän parhaiten tavoittavat mittarit ovat kokemuksellisia, mutta haastavimpia saavutettavuudeltaan. Suurin osa esimerkiksi alueellisen vertailun mahdollistavista kokemuksellisista tiedosta saatavilla kertatutkimuksina tai ne päivittyvät harvoin. Tyypillisesti haasteena myös kattavien otosten saavuttaminen.
 - Monet helpoiten saavutettavissa olevat tiedot kuvaavat joko hyvin yleistasoista tietoa tai todella yksityiskohtaista tietoa
 - *Esim. palveluiden saavutettavuus voi koostua tiedoista, jotka kuvaavat saavutettavuutta etäisyyksien, aikaolojen tai esteettömyyden näkökulmasta sekä useampaa eri palvelua*
 - Monet indikaattorit vaativat myös tulkintaa – suoraviivaistuksia on varottava
 - *Esim. äänestysaktiivisuus kertoo nimenmukaisesti vain aktiivisuudesta, ei siitä miksi äänestetään tai jätetään äänestämättä.*
- Seurattavien indikaattorien ja mittarien valinta vaatii strategisia (arvo)valintoja
 - Millaisille valinnoille haluamme perustaa meidän kuntamme viestin hyvästä elämästä? Millaisia

Ulottuvuuksia ja mittauskohteita hyvälle elämälle, kuntakierroksen pohjalta, jotka huomioidaan indeksin laadinnassa

Hyvän elämän tulkinnat ovat moninaisia. Hyvän elämän tulkitaan koostuvan tietyistä, yleistettävissä olevista ulottuvuuksista, mutta vaikeammin on määriteltävissä se, milloin ulottuvuudet toteutuvat hyvän elämän arvoisesti ja millainen paino-arvo kullekin ulottuvuudelle annetaan.

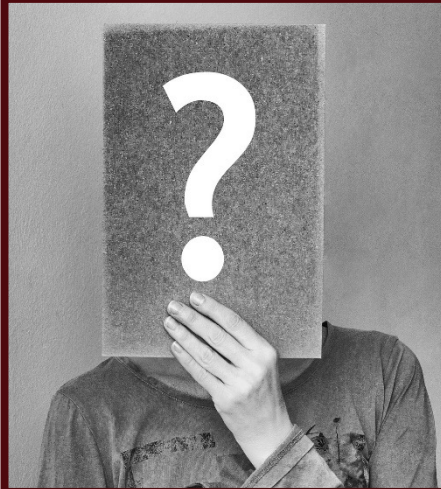

Eri ulottuvuuksien painottaminen tapauskohtaisesti

MUISTUTUKSENA: Miten hyvälle elämälle luodaan indeksi ja miten sitä pitäisi käyttää?

- Kehittämistyössä huomioitava hyvän mittarin peruspiirteet
- Jokainen indikaattorivalinta on avattava ja kuvattava tarkkaan
- HYVIS-työssä koottu palettia käytettävissä olevista mittareista perusolettamuksineen, perusteluineen ja rajoitteineen
- Toimii parhaimmillaan pohjana paikalliselle keskustelulle; tulokset on tulkittava aina vasten vallitsevia olosuhteita. Yleisesti hyväksi koetutkaan mittarit eivät kerro ilmiöstä koko totuutta.
- Seuraamisen aikajänne
- "Sitä saat, mitä mittaat"

YKSINKERTAINEN
YMMÄRRETTÄVISSÄ
VIESTITTÄVISSÄ
OSOITTAÄ KEHITYKSEN SUUNNAN
RISTIRIIDATTOMASTI **MÄÄRITELTY**
HELPOSTI TUOTETTAVISSA

Tarve Onko mittari käyttötarkoitukseemme sopiva? Tuottaako se toimintamme kannalta olennaista tietoa, eli mittaako se oikeata asiaa?

Soveltuvuus Soveltuuko mittari toimintaamme? Miten sidosryhmät, asiakkaat, kuntalaiset, suhtautuvat mittarin käyttöön? Millaisia resursseja ja järjestelyjä mittarin käyttö edellyttää?

Osaaminen Vaatiiko mittarin käyttö tarkempaa perehtymistä? Kuinka paljon aikaa pitää varata? Osaammeko käyttää mittaria ja tulkita sen tuottamaa tietoa oikein?

Saavutettavuus Tiedämmekö, mistä tiedon saa? Päivittykö tieto halutusti? Onko mittarin tarkkuus riittävä?

TEEMA	OSA-ALUE	INDIKAATTORI	OBJEKTIIVINEN	SUBJEKTIIVINEN	YKSILÖ	YHTEISÖ/ ALUE	"TOTEUMA"	OLOSUHDE	MYÖNTEINEN	KIELTEINEN
Elintaso	Toimeentulo	Kunnan vuosikate, €/asukas	x			x		x		
		Käytettävissä oleva rahatulo	x			x				
		Toimeentulotukea saavat	x		x		x			x
	Terveys	Sairastavuusindeksi	x			x	x			x
		Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneiden osuus		x	x					x
		Terveytensä keskitasoiseksi tai sitä huonommaksi kokevien osuus		x	x					x
	Arjen sujuvuus	Elämänlaatusa hyväksi		x	x					

Saatavilla olevia indikaattoreita ja mittareita on koottu indikaattoripatteristoon teemoittain.

Indikaattorien luonne on avattu patteristoon, lisäksi koottuna huomiot indikaattoriin liittyvistä rajoitteista ja erilaisista tulkintamahdollisuuksista.

TEEMA	OSA-ALUE	INDIKAATTORI	OBJEKTIIVINEN	SUBJEKTIIVINEN	YKSILÖ	YHTEISÖ/ ALUE
Elinympäristö ja palvelut	Saavutettavuus	Taajama-aste	x			x
		Ala-asteiden saavutettavuus	x			x
		Pendelöintiaste	x			x
		Kirjastojen fyysiset käynnit/asukasluku	x			x
		Kirjastojen aukiolotunnit	x			x
	Viihtyisyys	Kesäomkit	x			x
		Lähivirkistykseen soveltuvat alueet	x			x
	Pitovoima	Asuinalueillaan syntyneiden osuus	x		x	
		Väkiluvun muutos	x			x

TEEMA	OSA-ALUE	INDIKAATTORI	OBJEKTIIVINEN	SUBJEKTIIVINEN	YKSILÖ
Väestö; Sosiaaliset suhteet, psykososiaalinen hyvinvointi	Väestörakenne	Väestön määrä	x		
		Lasten osuus	x		
		Työikäisten osuus	x		
		Vanhusväestön osuus	x		
	Yhteensukuuluvuus; yhteisöllisyys	Perheiden lukumäärä	x		
		Lapsisasuntokuntien määrä	x		
		Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus		x	x
	Sosiaalinen eheys	Väestöllinen huoltosuhde	x		
		Taloudellinen huoltosuhde	x		
		Avioerot	x		x
		Solmittujen avioliittojen			

TEEMA	OSA-ALUE	INDIKAATTORI	OBJEKTIIVINEN	SUBJEKTIIVINEN
Itsensä toteuttaminen tai mielekäs tekeminen	Koulutus	Korkea-asteen tutkinnon suorittaneiden määrä	x	
		Peruskoulun 9. luokan päättäneet välittömästi opintoihin jatkaneet	x	
	Työ	Työllisyysaste	x	
		Alueella olevien työpaikkojen lukumäärä	x	
	Osallisuus, osallistuminen	Äänestysaktiivisuus	x	
		Aktiivisesti järjestötoimintaan osallistuvien osuus	x	
	Merkityksellisyysden kokeminen	Onnelliseksi itsensä kokeneiden osuus		x

Esimerkki luonnospaletista 7.4.2021

Ryhmäkeskustelu

Ryhmätyöskentelyn keskustelut

<https://mdi.screen.io/hyvis/>

1. Mikä on hyvinvointikertomuksen rooli osana kunnan "hyvän elämän" johtamista?
2. Miten kehittäisit "hyvän elämän" ja hyvinvointitiedon hyödyntämistä johtamisessa ja päätöksenteossa omassa kunnassasi/ organisaatioissasi?
3. Mitä asioita tulisi huomioida HYVIS-työkirjassa?

Jatkoaskeleet

SEURAAVAKSI? WEBINAARI 19.5. klo 8.30 alkaen

- Millä edellytyksillä hyvää elämää ja sosiaalista kestävyyttä kunnissa 2021 eteenpäin?
- Keskustelemassa kuntavaaliehdokkaita HYVIS-kunnista!

HYVÄN ELÄMÄN JÄLJILLÄ

Oli ilo!